

S P R A W O Z D A N I E

z realizacji w latach 2023-2024

Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Gminy Władysławowo

na lata 2023-2026

Opracowanie: J. Barton-Piórkowska

Marzec 2025

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP

2. PODSTAWA PRAWNA

3. ŹRÓDŁA INFORMACJI

4. REALIZACJA CELU I PRIORYTETÓW

5. PODSUMOWANIE

1. WSTĘP.

Niniejsze opracowanie stanowi prezentację działań podejmowanych przez władze Gminy Władysławowo w latach 2023-2024, wynikających z zadań zawartych w Programie Opieki Nad Zabytkami Gminy Władysławowo na lata 2023-2026.

Gmina Władysławowo posiada aktualny Program Opieki Nad Zabytkami Gminy Władysławowo na lata 2023-2026, przyjęty Uchwałą Rady Miasta Władysławowo nr LXXV/1189/2023, z dnia 28 grudnia 2023 r., a następnie w dniu 5 marca 2024 r. opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, pozycja 1198.

Program Opieki Nad Zabytkami prezentuje dziedzictwo kulturowe Gminy Władysławowo jako jeden z podstawowych aspektów działalności człowieka, określających tożsamość i świadomość społeczną. W treści opracowania znalazły się takie zagadnienia jak:

- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2. PODSTAWA PRAWNA.

Podstawę prawną stanowi art. 87 ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2024.1292 t.j.), który wskazuje konieczność sporządzenia na okres 4 lat odpowiednio wojewódzkiego, powiatowego lub gminnego programu opieki nad zabytkami. Natomiast ust 5 art. 87 przedmiotowej Ustawy wskazuje na obowiązek wykonania co 2 lata **sprawozdania z realizacji programu** przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), które przedstawia się Radzie Gminy.

3. ŹRÓDŁA INFORMACJI.

Informacje pozyskano przede wszystkim z referatów Urzędu Miasta Władysławowo – Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Gospodarki Przestrzennej, Referatu Promocji, Komunikacji i Spraw Społecznych, a także z Miejskiej Biblioteki Publicznej. Ponadto korzystano ze stron internetowych i mediów społecznościowych Urzędu Miasta Władysławowo, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz licznych stowarzyszeń lokalnych.

4. REALIZACJA CELU I PRIORYTETÓW.

W Programie Opieki Nad Zabytkami Gminy Władysławowo na lata 2023-2026 jako cel programu przyjęto **wzmocnienie poziomu ochrony opieki nad dziedzictwem kulturowym Gminy Władysławowo służące zachowaniu zabytków i budowaniu tożsamości Gminy Władysławowo.**

Cel ten ma być realizowany w ramach 2 priorytetów: **1. Zachowanie dziedzictwa kulturowego Gminy Władysławowo; 2. Upowszechnienie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego Gminy Władysławowo.**

W tabelach poniżej przedstawiamy realizacje dokonane w latach 2023-2024 wynikające z kierunków i działań ujętych w Programie Opieki Nad Zabytkami Gminy Władysławowo na lata 2023-2026.

**Priorytet 1: ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY
WŁADYSŁAWOWO.**

Kierunek 1.1.	Ochrona dziedzictwa kulturowego służąca budowaniu tożsamości Gminy Władysławowo.
Działania:	<u>1. Uwzględnienie zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewniających ochronę zabytków (w tym archeologicznych).</u> Od zakończenia prac nad Programem Opieki Nad Zabytkami Gminy Władysławowo nastąpiły istotne zmiany w zakresie obowiązujących dokumentów planistycznych. Rada Miejska uchwaliła nowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Władysławowo, nad którym w czasie przygotowywania programu Opieki Nad Zabytkami na lata 2023-2026, trwały jeszcze prace i konsultacje społeczne (Uchwała Nr LXXVI/1190/2024, z dnia 10 stycznia 2024 r.). Obowiązujące obecnie Studium w części III bardzo szczegółowo prezentuje zagadnienia ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy Władysławowo. W rozdziale 4 przedstawiono obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W punkcie 4.1. został omówiony stan i zasoby krajobrazu kulturowego Gminy Władysławowo; 4.2. zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego i do gminnej ewidencji zabytków; 4.3. zabytki archeologiczne; 4.4. ustalenia Programu Opieki Nad Zabytkami 2016-2021; 4.5. strefy ochrony konserwatorskiej wraz z załącznikami graficznymi. Jednak na mocy art. 65 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), od 1 stycznia 2026 r. studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestaną obowiązywać, a ich rolę przejmą plany ogólne. Ponadto po 31 sierpnia 2023 r. (zakończenie prac nad Programem Opieki Nad Zabytkami na lata 2023-2025) uchwalono nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie podjęły zagadnienia ochrony obiektów i obszarów chronionych, wpisanych do rejestru zabytków

lub do ewidencji zabytków, chociaż nie na każdym terenie takie obiekty występowały.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części terenów portu we **Władysławowie**, uchwała nr LXXIX/1226/2024, z dnia 27 marca 2024 r. W § 10 rozdziału 2 zamieszczono informację, że na obszarze objętym planem **nie występują** obiekty ani obszary ujęte w rejestrze lub ewidencji zabytków, jak również brak dóbr kultury współczesnej;

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pn.- zach. części miejscowości **Ostrowo**, oznaczony symbolem O-1.1, uchwała LXXXI/1244/2024, z dnia 26 kwietnia 2024 r. W rozdziale 2, § 10. zawarto zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej. Część obszaru objętego planem znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków województwa pomorskiego:

1. wielokulturowy kompleks osadniczy we wsi Ostrowo, decyzja z dnia 6 lipca 1983 r., nr rejestru C-464;
2. wielokulturowy kompleks osadniczy we wsi Ostrowo, decyzja z dnia 6 lipca 1983 r., nr rejestru C-465;
3. wielokulturowy kompleks osadniczy we wsi Ostrowo, decyzja z dnia 6 lipca 1983 r., nr rejestru C-466.

W granicach tej strefy, z wykluczeniem terenów elementarnych 04.KX oraz 02 KD.D, obowiązują szczególne zasady ochrony zabytków:

1. zakaz prowadzenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej związanej z naruszeniem struktury gruntu, w szczególności:
 - a. zakaz zabudowy z zastrzeżeniem § 14 niniejszej uchwały,
 - b. zakaz wydobywania surowca,
 - c. zakaz wprowadzania nasadzeń zieleni wysokiej - nie dotyczy terenu lasu, oznaczonego, jako 08.ZL.

Część obszaru objętego planem znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP).

W obrębie strefy roboty ziemne lub zmiana dotychczasowego sposobu zagospodarowania na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia, wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych.

Ponadto Rada Miasta Władysławowo uchwaliła **przystąpienie do wykonania 12 nowych** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny uwzględnić zagadnienia ochrony dziedzictwa kulturowego.

- plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Władysławowa, uchwała Nr II/41/2004, z dnia 29 maja 2004 r. W dniu 7 lipca 2023 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął ustawę o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), zwaną dalej „ustawą”. Przepisy ustawy weszły w życie w dniu 24 września 2023 r. Na mocy art. 65 ust. 1 ustawy z dniem 1 stycznia 2026 r. studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w gminach stracą moc. W miejsce studium, stanowiącego dokument planistyczny określający politykę przestrzenną gminy, ustawa wprowadza nowy akt planowania przestrzennego – plan ogólny gminy. Zatem przygotowywany plan ogólny gminy powinien **w pełni uwzględnić zapisy** dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania obowiązującym do 2026 r.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Władysławowa, o symbolu **WSR-1.2**, uchwała o przystąpieniu do prac nr II/38/2024 z dnia 29.05.2024 r.

Na obszarze wskazanym do sporządzenia planu znajduje się strefa archeologicznej ochrony konserwatorskiej oraz obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków. W strefie archeologicznej ochrony

konserwatorskiej zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego pod nr rejestru C-491. Stanowisko obejmuje zarówno cmentarzysko płaskie kultury pomorskiej, jak i ślady osadnicze z różnych okresów chronologicznych. Ponadto na obszarze ujętym planem występuje obiekt wskazany do ochrony ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków – Dom Rybaka, z wieżą stanowiącą element kompozycji krajobrazu.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Władysławowa, oznaczony symbolem **WŻ-1.3**, uchwała o przystąpieniu do realizacji nr II/39/2004, z dnia 29.05.2004 r. Na obszarze wyznaczonym do sporządzenia planu znajduje się strefa archeologicznej ochrony konserwatorskiej stanowiska AZP osady z okresu neolitu (strefa ochrony konserwatorskiej A 21).

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Władysławowa, oznaczony symbolem **WS-2.1**, uchwała nr II/40/2024, z dnia 29.05.2024 r. Celem przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zmiana przeznaczenia części terenów pod możliwość budowy budynku użyteczności publicznej Muzeum Żeglarstwa. Ponadto dostosowania do obecnej sytuacji prawnej wymaga skorygowanie przebiegu drogi lokalnej od ul. Bohaterów Kaszubskich do ul. Gdańskiej. Na wskazanym terenie działki 598/7 i 600/5, obręb 0005 Władysławowo, znajdują się w strefie ochrony krajobrazu oraz w strefie archeologicznej ochrony konserwatorskiej, ponieważ zlokalizowane jest tam stanowisko AZP cmentarzysko grobów skrzynkowych (strefa ochrony konserwatorskiej A 28).

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Władysławowa, oznaczony symbolem **WS-2.2**, uchwała nr VII/116/2024, z dnia 26.11.2024 r. Część obszaru wskazana do sporządzenia planu położona jest w strefie ochrony krajobrazu oraz w strefie archeologicznej ochrony konserwatorskiej. Zlokalizowane jest tam stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego

pod nr C-491. Obejmuje osadę wielokulturową z okresu neolitu i wczesnego średniowiecza (strefa ochrony konserwatorskiej A 26).

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu Ostrowo Cmentarz, symbol **O-1.2**, uchwała nr VII/117/2024, z dnia 26.11.2024 r. Na obszarze objętym przystąpieniem do planu pn.-wsch. narożnik cmentarza (działka 41/2) zlokalizowany jest w strefie archeologicznej ochrony konserwatorskiej. Znajduje się tam stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego, pod nr rejestru C-465, obejmujące wielokulturowy kompleks osadniczy (strefa ochrony konserwatorskiej 21).

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miejscowości Karwia, oznaczonego symbolem nr **K-3.1**, uchwała nr VII/118/2024, z dnia 26.11.2024 r. Na terenie objętym przystąpieniem do planu zlokalizowane jest stanowisko AZP osada wielokulturowa.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miejscowości Rozewie, o symbolu **R-3**, uchwała nr IX/131/2024, z dnia 30.12.2024 r. Na obszarze objętym przystąpieniem do planu znajduje się wielokulturowe stanowisko archeologiczne czyli ślady osadnictwa z neolitu i wczesnej epoki żelaza.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów miejscowości Karwia i Ostrowo, przy ul. Krokowskiej. Pn. część obszaru objętego przystąpieniem do planu (działka 207/1) położona jest w strefie ochrony krajobrazu.

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentów miejscowości Karwia i Ostrowo „Przystań Czarna Wda”, uchwała nr IX/133/2024, z dnia 30.12.2024 r. Południowa część obszaru ujętego przystąpieniem do planu znajduje się w strefie ochrony krajobrazu.

2. Działania wspierające konserwację, renowację i rewaloryzację zabytków.

Podstawę działania w tym zakresie stanowi art. 81, ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na jego podstawie władze gminy mogą uchwalić zasady udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub ujętym w gminnej ewidencji zabytków. Rada Miasta Władysławowo przyjęła w dniu 30 grudnia 2015 r. uchwałę nr XVII/184/2015, w przedmiotowej sprawie.

Jednak w następnym roku Regionalna Izba Obrachunkowa stwierdziła częściową nieważność uchwały, co wstrzymało opracowanie planu dofinansowań. Obecnie Uchwała Rady Miasta Władysławowo jest już w obrocie prawnym, co pozwoli na przygotowanie odpowiedniego programu działania.

Natomiast we wrześniu 2024 r. została podpisana umowa na remont wieży widokowej w „Domu Rybaka”, w ramach projektu Partnerskiego realizowanego przez Gminę Władysławowo i Związek Powiatowo-Gminny Zatoki Puckiej. Na obszarze trzech gmin, w tym Władysławowa powstaną lub zostaną zmodernizowane punkty widokowe. W przypadku Gminy Władysławowo planowana inwestycja ma na celu dostosowanie obiektu do aktualnych warunków ochrony przeciwpożarowej oraz dostępności dla osób niepełnosprawnych. Obecnie trwają prace nad dokumentacją projektową.

Kierunek 1.2.	Opieka nad zabytkami Gminy Władysławowo.
Działania:	<u>Ewidencjonowane obiektów zabytkowych.</u> W latach 2023-2024 prowadzona była systematyczna aktualizacja gminnej ewidencji zabytków. W ramach tych działań, na wniosek Burmistrza Władysławowa (znak RGNiGP.411.1.2023.AK, z dnia

09.02.2023), Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków pismem z dnia 21.02.2023, znak RD.5133.5.2023.MST, zawiadomił o przystąpieniu do wykreślenia z Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków dwóch obiektów (Władysławowo, ul. Bohaterów Kaszubskich 11 i ul. Bohaterów Kaszubskich 58), co pozwoli na wyłączenie tych nieistniejących już budynków z Gminnej Ewidencji Zabytków.

Ponadto Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku zaakceptował zawiadomienie o zmianie niektórych adresów obiektów ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji, przedstawionych w tym samym wniosku (Chałupy, ul. Kaperska 45, Jastrzębia Góra, ul. Wiejska 18, Karwia, ul. Rybaków 9 i Władysławowo, ul. Średnia 3).

W związku z powyższym Urząd Miasta Władysławowo zlecił wykonanie aktualizacji kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków przedmiotowych zabytków.

Jednocześnie Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków pismem z dnia 30.08.2023 r. (znak RD.5140.116.2023.JP/3/), zawiadomił o włączeniu do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków nowego obiektu jakim są relikty willi „Biruta”, zlokalizowane w Jastrzębiej Górze, przy Bulwarze Nadmorskim 1. W związku z powyższym Urząd Miasta Władysławowo zlecił wykonanie nowej karty adresowej dla tego zabytku .

Po zakończeniu prac nad wymienionymi wyżej kartami adresowymi oraz otrzymaniu od Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku powiadomienia o zakończeniu procedury wyłączenia przedmiotowych obiektów z Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, będzie możliwe przystąpienie do dalszego aktualizowania i monitorowania Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Władysławowo.

**Priorytet 2: UPOWSZECHNIANIE I POPULARYZACJA DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO GMINY WŁADYSŁAWOWO.**

Kierunek 2.1.	Edukacja i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym gminy Władysławowo.
Działania:	<u>Promocja zabytków, a w szczególności obiektów charakterystycznych dla gminy Władysławowo (zespół latarni morskich, zabytkowe budynki portu rybackiego, tradycyjne budownictwo wiejskie, budownictwo letniskowe, kapliczki przydrożne).</u> 1. Realizacja promocji zabytków zarówno przez wydawnictwa własne jak i przez udział merytoryczno-finansowy w projektach zbiorowych. W ramach tych działań ukazały się wydawnictwa: - <i>Władysławowo. Sześć dekad na prawach miejskich</i>, 2023. - M. Prabucki, J. Nowicki, <i>Park Nadmorski</i>, 2023 - G. Grabowski, <i>Karwia z morza i piasku</i>, część I, 2024, część II, 2025 - M. Kuklik, <i>Osiem wieków nadmorskiej wsi Tupadły</i>, 2024. 2. Organizacja w sezonach letnich lat 2023 i 2024 cyklu bezpłatnych spacerów historycznych po Władysławowie dla mieszkańców i turystów. Takie spotkania pozwoliły poszerzyć wiedzę o zachowanych obiektach dziedzictwa kulturowego na terenie miasta, przybliżyć postaci historyczne z nimi związane, jak również nawiązać kontakt z miłośnikami i badaczami przeszłości. 3. Wsparcie działań edukacyjnych, promocyjnych oraz popularyzujących dziedzictwo kulturowe. Liczne wydarzenia były organizowane najczęściej we współpracy z bardzo aktywnymi lokalnymi stowarzyszeniami, które działają w każdej miejscowości Gminy Władysławowo oraz z Miejską Biblioteką Publiczną. <u>Wydarzenia:</u> a. Stowarzyszenie Dziedzictwo Kulturowe Szlakiem Północy, Centrum

Kultury we Władysławowie - promocja lokalnego produktu na Targowisku Miejskim we Władysławowie.

b. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie – Kaszubska biesiada kulinarna, Kaszubska Noc Świętojańska 24

c. Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Ziemi Puckiej – Świat w pudełku czyli pierwszy rejs po polskim morzu.

d. Stowarzyszenie Złoto Bałtyku – Historia widziana oczami dzieci i młodzieży.

e. Stowarzyszenie Przyjaciół Chłapowa – Spojrzenie w przeszłość.

f. Fundacja Rozwoju Jastrzębiej Góry – projekcje filmów o tematyce patriotycznej w technice 3D.

Wystawy, konkursy, rekonstrukcje historyczne, gry terenowe:

a. Obchody rocznicy zaślubin Polski z morzem 11 lutego we Władysławowie przy pomniku generała Józefa Hallera organizowane we współpracy Gminy Władysławowo i organizacji pozarządowych.

b. Rekonstrukcja historyczna – Bitwa o Wielką Wieś – realizowana przez Centrum Kultury we Władysławowie

c. Rybacka tradycja Nordy:

- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie o/Władysławowo, Stowarzyszenie Mieszkańców Chałup „Bliza” - Kaszubskie łodzie pod żaglami w Chałupach, coroczna impreza, będąca okazją do zapoznania z folklorem oraz rzemiosłem Kaszub.

- Stowarzyszenie Rozwoju Władysławowa, VI i VII edycja konkursu Po kaszubsku na Nordzie

d. Wystawy popularyzujące dziedzictwo kulturowe miejscowości.

- Towarzystwo Miłośników Jastrzębiej Góry , II etap wystawy plenerowej „Historia morzem pisana...”. Na wystawie zostało zaprezentowanych 18 fotografii przedwojennej Jastrzębiej Góry.

- Wystawa plenerowa Foto Spoty w Chłapowie prezentująca historię oraz tradycję miejscowości..

4. Uruchomienie **tematycznych stron internetowych** oraz wsparcie lokalnych stron poświęconych przeszłości i dziedzictwu kulturowemu:

- projekt *Poznaj historię* – <https://poznajhistorie.pl/city/wladyslawowo>, promujący najciekawsze obiekty dziedzictwa kulturowego Gminy Władysławowo.
- Władysławowo Nasze Miasto – <https://wladyslawowo.naszemiasto.pl>
- projekt Fundacji Rozwoju Jastrzębiej Góry VADEMECUM nr 1 i 1/2025.

5. Współpraca Gminy Władysławowo z instytucjami kultury i nauki w celu rozpoznania dziedzictwa kulturowego gminy i wymiany informacji o jego zasobach.

a. systematyczna współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku. Obejmowała ona działania formalne związane z wymogami prawnymi (uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie zamierzeń inwestycyjnych oraz zamierzeń w ramach gospodarki nieruchomościami - sprzedaże i podziały nieruchomości). Ponadto bieżąca współpraca w ramach ochrony zabytków, w tym aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków (wyłączenia i włączenia kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków).

b. współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną w ramach programu upowszechniania tradycji i kultury kaszubskiej w 2024 r. Zorganizowano zarówno prezentację twórczości ludowej i kuchni kaszubskiej m.in.: Kaszubi witają na Nordzie, Biesiada Kaszubska, Biesiada Bretlingowa), jak i zrealizowano filmy o tradycjach i obrzędach kaszubskich (Kaszubskie wesele, Darcie pierza).

c. współpraca z Muzeum Ziemi Puckiej im. Floriana Ceynowy, w ramach której, w oddziale Hallerówka we Władysławowie odbywa się coroczna organizacja obchodów urodzin gen. J. Hallera, w 2024 r. już 151. Od 2023 r. łączona także z urodzinami kaszubskiego rzeźbiarza Leona Golli.

Natomiast w otwartej w 2023 r. Zagrodzie Kaszubskiej w Ostrowie

	zorganizowano ekspozycję poświęconą pszczelarstwu pomorskiemu. Ponadto Muzeum Ziemi Puckiej uruchomiło wirtualną stronę zwiedzania swojego oddziału Hallerówki i Adiutantówki. d. współpraca z organizacjami pozarządowymi. Na terenie Gminy Władysławowo działają bardzo liczne stowarzyszenia lokalne, zarówno rejestrowe, jak i zwykłe, z których wszystkie mają w statucie zapis o ochronie dziedzictwa kulturowego. Przygotowują wspólnie projekty z tej dziedziny, tworząc partnerstwo razem z Gminą Władysławowo i innymi organizacjami pozarządowymi. - Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie o/Władysławowo i o/Jastrzębia Góra (Coroczne obchody 11 lutego rocznicy zaślubin Polski z morzem, Kaszubskie Łodzie pod Żaglami, Noc Świętojańska 2024) - Stowarzyszenie Rozwoju Władysławowa (Święto najstarszej ulicy, Obchody 105 rocznicy zaślubin Polski z Morzem, promocje książek m.in. R. Białkowskiej, „Wspomnienie o Jakubie Myśliszu – rybaku z Wielkiej Wsi”, M. Kuklik, „Osiem wieków wsi Tupadły”). - Stowarzyszenie Rozwoju Szotlandu (film „Rybackie obiekty muzealne Nordowych Kaszub”). - Fundacja Rozwoju Jastrzębiej Góry (Organizacja punktu informacji turystycznej, wydawnictwo internetowe VADEMECUM – nr 1 i 2, 2025, Historia morzem pisana” w Jastrzębiej Górze, II edycja 2024) - Towarzystwo Miłośników Jastrzębiej Góry, wyróżnione w 2024 r. Bursztynową Kogą (Projekt aplikacji - przewodnika po Jastrzębiej Górze). - Stowarzyszenie Mieszkańców Chałup „Bliza” (Organizacja Edycji Festiwalu Dwóch Mórz). - Stowarzyszenie Przyjaciół Chłapowa (Wystawa plenerowa Foto Spoty Spojrzenie w przeszłość 2024 w Chłapowie jako atrakcja turystyczna).
--	---

Kierunek 2.2.	Wspieranie działań na rzecz zachowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego.
Działania:	Dziedzictwo niematerialne: - nowa aranżacja codziennego hejnału odgrywanego z wieży Domu

	Rybaka - Towarzystwo Miłośników Jastrzębiej Góry, VIII spotkania z muzyką - XIX Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Słowo i muzyka u jezuitów”. - projekty związane z popularyzacją języka kaszubskiego (Po kaszubsku na Nordzie, edycje VI i VII).
--	--

5. PODSUMOWANIE

W podsumowaniu sprawozdania realizacji Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Władysławowo na lata 2023-2026, można stwierdzić, że w latach 2023-2024 założenia Programu były realizowane wszechstronnie przez różnorodne działania, wynikające z wyznaczonych priorytetów .

W ramach priorytetu 1. Zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy Władysławowo.

Kierunek 1.(Ochrona dziedzictwa kulturowego) były to działania:

- uwzględnienie ochrony zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków w dokumentach planistycznych, tj. w nowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązujących i przygotowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- działania wspierające konserwację obiektów zabytkowych (wieża Domu Rybaka).

Kierunek 1.2. (Opieka nad zabytkami) :

- ewidencjonowanie i monitorowanie obiektów zabytkowych przez prowadzenie Gminnej Ewidencji Zabytków

W ramach priorytetu 2. (Upowszechnienie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego Gminy Władysławowo)

Kierunek 2.1. (Edukacja i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym gminy Władysławowo) były to działania:

- promocja zabytków, a w szczególności obiektów charakterystycznych dla gminy Władysławowo (partnerstwo w wydawnictwach, wydarzeniach, wystawach, wsparcie działań edukacyjnych, współpraca z innymi urzędami, instytucjami kultury oraz organizacjami pozarządowymi)

Kierunek 2.2. (Wspieranie działań na rzecz dziedzictwa niematerialnego)

- wspieranie imprez związanych z dziedzictwem niematerialnym (popularyzacją języka, folkloru i tradycji kaszubskiej).

Wśród zadań oczekujących na realizację przez kolejne dwa lata obowiązywania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Władysławowo na lata 2023-2026 wskazane będzie przygotowanie długofalowego planu dofinansowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do Gminnej Ewidencji Zabytków z budżetu Gminy, wobec funkcjonowania już w obrocie prawnym uchwały w przedmiotowej sprawie podjętej przez Radę Miasta Władysławowo w dniu 30 grudnia 2015 r., nr XVII/184/2015.

Drugim zadaniem pozostaje aktualizacja kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Władysławowo, w związku ze zmianą obowiązującego wzoru, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 września 2019 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków. skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem, (Dz. U. z 2019 r., poz. 1886).

Pozostałe przedstawione w Sprawozdaniu kierunki działań są nadal aktualne i powinny być kontynuowane w kolejnych dwóch latach realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Władysławowo na lata 2023-2026, co przyczynić się może do zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy oraz do budowania silnej tożsamości lokalnej jej mieszkańców.